

DRUŠTVENE VIJESTI

DAN GRAĐEVINARA NA SAJMU SASO U SPLITU

Je li moguć novi građevinski zamah?

Građevinarstvo od početka 2009. bilježi stalan pad pa je opseg građevinskih radova smanjen 43 posto i vrijednost radova manja 50 posto, a broj se zaposlenih smanjio 44 posto, dok je porast ostvaren jedino u broju pravnih osoba

Je li moguće ponoviti građevinski zamah iz razdoblja od 2003. do 2009. godine? To je pitanje ujedno bilo naziv okruglog stola održanog u sklopu 19. međunarodnog sajma SASO, koji je održan od 21. do 24. listopada 2015. u *Spaladium Areni* u Splitu. Rasprava je održana 21. listopada u sklopu *8. dana građevinarstva* i u organizaciji

Udruženja građevinskih inženjera Splita (UGIS-a), a u njoj su sudjelovali predstavnici najvećih hrvatskih građevinskih tvrtki. Moderatorica je skupa bila Adela Visković, predsjednica UGIS-a i dopredsjednica HSGI-a.

Ako je vjerovati statističkim pokazateljima i tisku, čini se da "pušu neki bolji

vjetrovi", a svi se tješe činjenicom da građevinarstvo prvo upada u krizu, ali da iz nje i prvo izlazi. Iako se svi nadaju boljim vremenima, činjenica je da je mnogo velikih tvrtki "na koljenima", dakle u stečaju, predstečajnoj nagodbi ili nekom drugom zamršenom pravnom postupku. A Europa je spremna i velike europske i svjetske tvrtke čekaju otvaranje velikih poslova u Hrvatskoj. Pitanje je stoga kako postići to da hrvatsko građevinarstvo ponovno bude cijenjeni čimbenik hrvatskog gospodarstva i izvoza? Vječna je tema i kako privući investicije? Kako će se građevinarstvo Hrvatske financirati u budućnosti? Hoće li se to ostvariti državnim ili privatnim kapitalom te kakva je u tome uloga EU-ovih fondova?

DRUŠTVENE VIJESTI

Sudionici rasprave na Danu graditelja u okviru sajma Saso

Uvodno je izlaganje održala Katarina Sivkavica iz Hrvatske gospodarske komore koja je iznijela poražavajuće statističke podatke za građevinski sektor u doba recesije. Građevinarstvo od početka 2009. bilježi stalan pad koji ga je vratio na razinu iz 2002. Od 2008. do 2014. opseg je građevinskih radova smanjen 43 posto, što je pad od približno četiri milijuna eura ili 30 milijuna kuna. Ujedno je vrijednost izvedenih radova manja 50 posto. Broj se zaposlenih u tom razdoblju smanjio 44 posto, što znači manjak od gotovo 35.000 radnika. Jedini je statistički pokazatelj s porastom broj pravnih osoba, uglavnom manjih tvrtki, i iznosi približno 33 posto.

Primjer male tvrtke koja radi na velikom projektu jest tvrtka *Mejaši prvi* koja radi na gradnji trgovačkog centra *Mall of Split* vrijednog 1,3 milijarde eura. Voditelj je projekta Ivan Šarenac okupljenima iznio iskustva u realizaciji tog projekta. Govorio je o dugotrajnome postupku rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i pripremi dokumentacije te problemima s bankama koje su veliki kočnici kada se radi o dogovorima oko financiranja. Stoga se financiranje projekta rješavalo privatnim novcem investitora i uz pomoć fleksibilnih privatnih stranih fondova u kojima vidi budućnost građevinarstva.

Nikša Musulin, član Uprave specijalističke tvrtke *Pomgrad inženjering* d.o.o.,

Članovi turske delegacije sa splitskim građevinarima

objasnio je prisutnima kako je ta splitska tvrtka, lider u hidrotehničkim radovima i hidrogradnji, postala dio austrijsko-njemačkog koncerna *Strabag*. Istaknuo je da su i prije radili izvan države, za strance, pa su bili upoznati s tim načinom rada. Nova organizacija i pravila rada nisu bila problem, a rasteretili su se svih financijskih briga. Plaće su ostale iste, a broj se radnika smanjio za približno 15 posto, isključivo prirodnim putem, odlaskom u mirovinu i sl.

Josip Kuzmanić, član direkcije *Strabag Hrvatska*, istaknuo je kako je tvrtka prvi primjer primjene stranog kapitala. Kao veliko i važno europsko poduzeće s više od 73.000 zaposlenih djeluje na više od 500 lokacija i obavlja poslove vrijedne gotovo 13 milijardi eura. Za njega su najveći problem građevinarstva planovi koji se ne provode i nedostatak pravnih informacija državnih institucija koje jednostavno kaskaju za stvarnošću.

Izv. prof. dr. sc. Alan Harapin, bivši dekan FGAG-a Split, dotakao se teme obrazovanja mladih stručnjaka i njihove spremnosti za rad. Istaknuo je zelenu gradnju kao novi segment građevinarstva koji su na Fakultetu uspješno prepoznali.

Za to da sve ne bude tako crno pobrinuo se Krešimir Budiša, direktor tvrtke *UHY savjetovanje*, koji je nazočne upoznao s mogućnostima povlačenja sredstava iz fondova Europske unije, gdje je Hrvatskoj do 2020. namijenjeno približno 10,5 milijardi eura, dok je građevinskom sektoru namijenjeno gotovo osam milijardi eura, ponajprije za vodoprivredu, gospodarenje otpadom i sanacije te gradnju cesta. Međutim, glavni je problem nedostatak znanja u pripremi projekata pa stoga znači da novca ima, ali da treba znati kako do njega doći.

Istog dana održan je susret hrvatskih i turskih gospodarstvenika, uglavnom iz građevinarstva, koji su otvorili Katija Buličić, predsjednica HGK – Županijske komore Split, Süleyman Kozuva, predsjednik Upravnog odbora Trgovinske i industrijske komore, Ahmet Tuta, veleposlanik Turske u Hrvatskoj, i Sanja Vuković Veić, direktorica *Sajma Split* d.o.o. Adela Visković je ukratko upoznala skup sa stanjem u hrvatskome građevinarstvu, prenijela zaključke s tek održanoga okruglog stola i goste pozvala na suradnju, bilo kao izvođače bilo kao pravo mjesto za investiranje stranoga kapitala.

Adela Visković